

Dostęp do informacji o wycinkach

Listopad 2020

Najważniejsze polskie akty prawne i stosowane skróty

- ustawa ooś, uoś – ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 283 z późn. zm.)
- Kpa - ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (t.j. Dz. U. z 2020 r. poz. 256 z późn. zm.)
- Ppsa - ustawa z dnia 30 sierpnia 2002 r. Prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 2325 z późn. zm.)

Konwencja i dyrektywa

- Konwencja o dostępie do informacji, udziale społeczeństwa w podejmowaniu decyzji oraz dostępie do sprawiedliwości w sprawach dotyczących środowiska, sporządzona w Aarhus dnia 25 czerwca 1998 r. (Dz. U. z 2003 r. Nr 78, poz. 706)
- Dyrektywa 2003/4/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 28 stycznia 2003 r. w sprawie publicznego dostępu do informacji dotyczących środowiska i uchylająca dyrektywę Rady 90/313/EWG (Dz. U. UE. L. z 2003 r. Nr 41, str. 26)

Dostęp do informacji o środowisku

- Art. 74 ust. 3 Konstytucji RP
- Art. 4 + art. 8-28 uooś = transpozycja dyrektywy 2003/4 i odpowiednich przepisów konwencji z Aarhus
- Każdemu przysługuje prawo do uzyskania od organów władzy (w tym administracji) posiadanych przez ten organ informacji o środowisku
- Jest to uprawnienie niezależne od prawa do dostępu do akt postępowania administracyjnego przysługującego stronom (są to uprawnienia równoległe, jedno nie wyklucza drugiego!!)

Definicja informacji o środowisku (I)

Art. 9 – informacje dotyczące:

- 1) stanu elementów środowiska, takich jak: powietrze, woda, powierzchnia ziemi, kopaliny, klimat, krajobraz i obszary naturalne, w tym bagna, obszary nadmorskie i morskie, a także rośliny, zwierzęta i grzyby oraz inne elementy różnorodności biologicznej, w tym organizmy genetycznie zmodyfikowane, oraz wzajemnych oddziaływań między tymi elementami;
- 2) emisji, w tym odpadów promieniotwórczych, a także zanieczyszczeń, które wpływają lub mogą wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1;
- 3) środków, takich jak: środki administracyjne, polityki, przepisy prawne dotyczące środowiska i gospodarki wodnej, plany, programy oraz porozumienia w sprawie ochrony środowiska, a także działań wpływających lub mogących wpłynąć na elementy środowiska, o których mowa w pkt 1, oraz na emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, jak również środków i działań, które mają na celu ochronę tych elementów;

Definicja informacji o środowisku (II)

- 4) raportów na temat realizacji przepisów dotyczących ochrony środowiska;
- 5) analiz kosztów i korzyści oraz innych analiz gospodarczych i założeń wykorzystanych w ramach środków i działań, o których mowa w pkt 3;
- 6) stanu zdrowia, bezpieczeństwa i warunków życia ludzi, oraz stanu obiektów kultury i obiektów budowlanych - w zakresie, w jakim oddziałują na nie lub mogą oddziaływać:
 - a) stany elementów środowiska, o których mowa w pkt 1, lub
 - b) przez elementy środowiska, o których mowa w pkt 1 - emisje i zanieczyszczenia, o których mowa w pkt 2, oraz środki, o których mowa w pkt 3.

Publicznie dostępne wykazy danych o środowisku (pdwd)

- Ujmuje się w nich dane o niektórych dokumentach zawierających informacje o środowisku, wymienionych w art. 21 ust. 2 ustawy ooś - m.in. o wnioskach o wydanie decyzji i decyzjach z dziedziny środowiska, w tym o:
 - wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na usunięcie drzewa lub krzewu (art. 24 ust. 2 lit. f)),
 - decyzjach o wymiarze kar pieniężnych, o których mowa w art. 88 uop (art. 24 ust. 2 lit. g)),
 - b) wnioskach o wydanie zezwolenia i o zezwoleniach na czynności podlegające zakazom lub ograniczeniom w stosunku do gatunków objętych ochroną (art. 24 ust. 2 lit. b))

Pdwd

- Dokumenty, o których informacje powinny znaleźć się w pdwd na pewno są informacjami o środowisku (i to „kwalifikowanymi”, bo mają specjalne „względy”)
 - obowiązuje specjalny reżim udostępniania dokumentów z pdwd:
 - w ciągu 3 dni od złożenia wniosku
 - bez opłat za wyszukanie
 - **bez opłat za przeglądanie w siedzibie organu**
- Ale: nie oznacza to, że inne dokumenty nie zawierają informacji o środowisku!
- Czy są faktycznym i wiarygodnym źródłem informacji ...
???)

Gdzie szukać pdwd

- Zgodnie z art. 23 uooś - wykazy muszą być w formie elektronicznej, **udostępniane w BIP organu**
- Przyjęto, że dla wypełnienia obowiązku udostępniania wykazów w BIP wystarczy umieszczenie wykazów na prowadzonym przez Centrum Informacji o Środowisku (w MŚ) Ekoportalu (www.ekoportal.gov.pl) + **umieszczeniu na stronie BIP organu linku do bazy na Ekoportalu**

Tab. 2. Ocena wykazów w miastach wojewódzkich (przebadanych wydziałów ochrony środowiska i konserwatorów zabytków) według przyjętych kryteriów.

województwo	urząd	wykaz	czy jest link z BIP? [T/N]	wyszukiwarka [T/N]	nawigacja [niemożliwa/trudna/możliwa]	czy odnaleziono informacje? [T/N]	ocena końcowa 0-4
dolnośląskie	Miejski Konserwator Zabytków	brak	N	N	niemożliwa	N	0
lubelskie	Wojewódzki Urząd Ochrony Zabytków	brak	N	N	niemożliwa	N	0
lubuskie	Miejski Konserwator Zabytków (Gorzów Wlkp.)	brak	N	N	niemożliwa	N	0
lubuskie	Miejski Konserwator Zabytków (Zielona Góra)	brak	N	N	niemożliwa	N	0
śląskie	Wojewódzki Konserwator Zabytków	brak	N	N	niemożliwa	N	0
świętokrzyskie	UM w Kielcach	brak	N	N	niemożliwa	N	0
wielkopolskie	Miejski Konserwator Zabytków	brak	N	N	niemożliwa	N	0
opolskie	Opolski Wojewódzki Konserwator Zabytków	brak	N	N	niemożliwa	N	0
pomorskie	UM w Gdańsku	Ekoportal	N	N	trudna	N	0,5
zachodniopomorskie	UM w Szczecinie	Ekoportal	N	T	niemożliwa	N	1
lubuskie	UM w Gorzowie Wlkp.	SIOS	N	T	niemożliwa	N	1
łódzkie	UM w Łodzi	brak	N	T	niemożliwa	N	1
mazowieckie	UM Stołecznego Warszawy	Ekoportal	T	N	niemożliwa	N	1
śląskie	UM w Katowicach	SIOS	T	N	niemożliwa	N	1
lubelskie	UM w Lublinie	Ekoportal	N	T	trudna	N	1,5
podlaskie	UM w Białymstoku	Ekoportal	N	T	trudna	N	1,5
wielkopolskie	UM w Poznaniu	BIP	nie dotyczy	N	trudna	N	1,5
dolnośląskie	UM we Wrocławiu	Ekoportal	T	T	trudna	N	2,5
kujawsko-pomorskie	UM w Bydgoszczy	Ekoportal	T	T	niemożliwa	N	2
warmińsko-mazurskie	UM w Olsztynie	SIOS	T	T	niemożliwa	N	2
lubuskie	UM w Zielonej Górze	Ekokarty	T	T	trudna	N	2,5
małopolskie	UM w Krakowie	Ekoportal	T	T	trudna	N	2,5
opolskie	UM w Opolu	Ekoportal	T	T	trudna	N	2,5

Źródło:
Strażnicy Natury – społeczny monitoring dostępu do informacji o środowisku, 2014, Fundacja EkoRozwoju, Wrocław

Podmioty zobowiązane do udostępniania informacji o środowisku (1)

Władze publiczne:

- Sejm, Senat
- Prezydent RP
- sądy, trybunały
- organy kontroli państwowej i ochrony prawa:
 - NIK
 - RPO
 - Krajowa Rada Radiofonii i Telewizji
 - także: Rzecznik Praw Dziecka itd.
- organy administracji

Podmioty zobowiązane do udostępniania informacji o środowisku (2)

- Organy administracji, tj. - zgodnie z art. 3.2 pkt 9:
 - ministrowie, centralne organy administracji rządowej, wojewodowie, działające w ich lub we własnym imieniu inne terenowe organy administracji rządowej, organy jednostek samorządu terytorialnego,
 - inne podmioty wykonujące zadania publiczne dotyczące środowiska i jego ochrony

Forma żądania informacji

- **Zasada** - na pisemny wniosek
 - wniosek może dotyczyć informacji nieudostępnionych w bazie danych o OOŚ (prowadzonej przez GDOŚ) – założenie, że informacje zainteresowany ma sam znaleźć w bazie
 - Wniosek może jednak dotyczyć informacji udostępnionych w BIP (to nie tryb informacji publicznej)
- **Bez wniosku:**
 - informacja niewymagająca wyszukiwania,
 - w przypadku wystąpienia klęski żywiołowej itp.

URZĄD MIASTA I GMINY W KĘPNIE

WYDZIAŁ GOSPODARKI ODPADAMI I OCHRONY ŚRODOWISKA

GOIOŚ.604.1.2020/2

Kępno, dnia 30 grudnia 2020 roku

Fundacja Ekorozwoju
ul. Wincentego 25A
50-252 Wrocław

Stosownie do art.14 ust.1 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2020 r., poz. 283, z późn. zm.), w załączeniu do niniejszego pisma przesyłam pocztą elektroniczną kopię wnioskowanych dokumentów (wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie drzewa, protokół z oględzin, oraz decyzję nr 14/2020 z dnia 21 kwietnia 2020r.).

Jednocześnie nadmieniam, iż w październiku 2019 roku do tut. Urzędu wpłynął wniosek właściciela nieruchomości sąsiedniej, o wydanie zezwolenia na usunięcie 3 topoli, w tym drzewa którego dotyczy Państwa pismo. Do wniosku dołączono pismo Zarządu Rodzinnych Ogrodów Działkowych im. Waryńskiego z prośbą o usunięcie drzew, gdyż zagrażają one bezpieczeństwu działkowców. Ponieważ wnioskodawca nie był właścicielem nieruchomości na której rosną drzewa, dlatego zgodnie z zapisami ustawy o ochronie przyrody odmówiono wydania zezwolenia na ich usunięcie.

W załączeniu:

1. Wniosek o wydanie zezwolenia na usunięcie drzew wraz z załącznikami mapowymi oraz dokumentacją fotograficzną.
2. Protokół z oględzin.
3. Decyzja Nr 14/2020.

Otrzymują:

1. Adresat (drogą e-mail)
2. a/a Wydziału

Sprawę prowadzi i informacji udziela:
Gabriela Jezimska
Wydział Gospodarki Odpadami i Ochrony Środowiska
Urząd Miasta i Gminy w Kępnie
ul. Kościuszki 9, tel. 62 59 09 474

NACZELNIK WYDZIAŁU

mgr inż. Marek Oreś

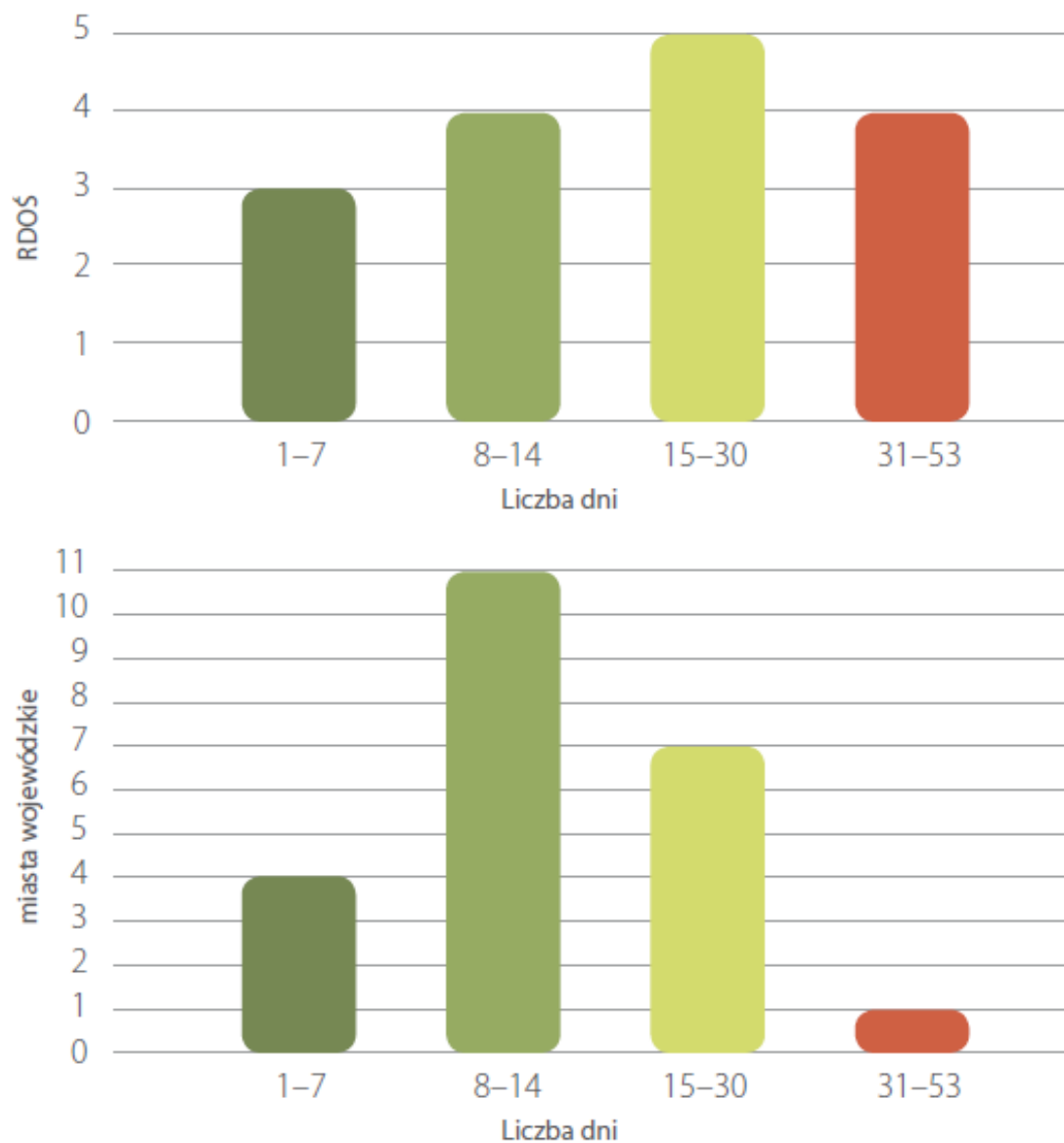
Forma udostępniania informacji o środowisku - art. 15 ustawy ooś (1)

- Udostępnianie informacji o środowisku następuje w sposób i w formie określonych we wniosku, chyba że środki techniczne, którymi dysponuje organ władzy, nie umożliwiają takiego udostępnienia informacji
- Jeżeli informacja o środowisku nie może być udostępniona w sposób lub w formie określonych we wniosku, organ władzy powiadamia pisemnie wnioskodawcę w terminie 14 dni od otrzymania wniosku o przyczynach braku możliwości udostępnienia informacji zgodnie z wnioskiem i wskazuje, w jaki sposób lub w jakiej formie informacja może być udostępniona
- Jeśli w ciągu kolejnych 14 dni wnioskodawca nie poinformuje o wybranym sposobie lub formie udostępnienia – wydaje się decyzję o odmowie udostępnienia informacji

Terminy na udostępnienie informacji

- Dokumenty, o których dane mają być ujęte w publicznie dostępnych wykazach – w ciągu 3 dni od złożenia wniosku
- Inne informacje:
 - bez zbędnej zwłoki, nie później niż w ciągu:
 - miesiąca od dnia otrzymania wniosku (uooś)
 - w sprawach szczególnie skomplikowanych – do 2 miesięcy (termin nieprzekraczalny)

Ryc. 2. Czas uzyskania informacji o liczbie decyzji i wniosków w Regionalnych Dyrekcjach Ochrony Środowiska, w urzędach miast wojewódzkich oraz w mniejszych gminach.

Źródło:
Strażnicy Natury – społeczny monitoring
dostępu do informacji o środowisku,
2014 Fundacja EkoRozwoju, Wrocław

Wyjątki od zasady jawności

Można odmówić informacji, jeżeli jej udostępnienie może naruszyć (art. 16 ustawy ooś):

- ochronę informacji niejawnych;
- przebieg toczącego się postępowania sądowego, dyscyplinarnego lub karnego;
- prawa własności intelektualnej (prawa autorskie lub patentowe)
- **ochronę danych osobowych**

- ochronę informacji lub danych, dostarczonych przez osoby trzecie, jeżeli osoby te, nie mając obowiązku ich dostarczenia i nie mogąc być takim obowiązkiem obciążone, dostarczyły je dobrowolnie, **chyba że wyraziły zgodę na ich udostępnianie**;
- stan środowiska, którego informacja dotyczy, w szczególności przez ujawnienie ostoi lub siedliska roślin, zwierząt i grzybów objętych ochroną gatunkową;

- ochronę informacji o wartości handlowej, w tym danych technologicznych, dostarczonych przez osoby trzecie i objętych tajemnicą przedsiębiorstwa, jeżeli osoby te złożyły wniosek o wyłączenie tych informacji z udostępniania, zawierający szczegółowe uzasadnienie dotyczące możliwości pogorszenia ich pozycji konkurencyjnej;
- obronność i bezpieczeństwo państwa;
- bezpieczeństwo publiczne;
- ochronę tajemnicy statystycznej przewidzianą przepisami o statystyce publicznej.

Dane osobowe

- Dane osobowe - oznaczają wszelkie informacje o zidentyfikowanej lub możliwej do zidentyfikowania osobie fizycznej
- Możliwa do zidentyfikowania osoba fizyczna to osoba, którą można bezpośrednio lub pośrednio zidentyfikować, w szczególności na podstawie identyfikatora takiego jak imię i nazwisko, numer identyfikacyjny, dane o lokalizacji, identyfikator internetowy lub jeden bądź kilka szczególnych czynników określających fizyczną, fizjologiczną, genetyczną, psychiczną, ekonomiczną, kulturową lub społeczną tożsamość osoby fizycznej (art. 4 pkt 1 RODO)

- W polskiej ustawie o ochronie danych osobowych z 1997 był przepis: „Informacji nie uważa się za umożliwiającą określenie tożsamości osoby, jeżeli wymagałoby to nadmiernych kosztów, czasu lub działań”.
- Obecnie już nie obowiązuje = szerszy zakres definicji
- Obecnie też za chronione dane uznaje się nazwiska przedsiębiorców prowadzących 1-osobową dg czy nazwiska reprezentantów spółek = szerszy zakres

Częściowe udostępnienie

- Jeżeli jest możliwe oddzielenie części informacji podlegającej wyłączeniu z udostępnienia ze względu na występowanie jednego z wyjątków, udostępnia się pozostałą część informacji.
- W zakresie informacji wyłączonej z udostępniania należy wydać decyzję odmowną

Wyjątki od zasady jawności - c.d.

- Organ władzy może odmówić informacji także, jeśli (art. 16 ust. 2):
 - wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych będących w trakcie opracowywania;
 - wymagałoby to dostarczenia dokumentów lub danych przeznaczonych do wewnętrznego komunikowania się;
 - wniosek jest w sposób oczywisty niemożliwy do zrealizowania;
 - wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny.

Objętość informacji

- refusal for access to information on the grounds of its large volume constitute a failure by the Party concerned to comply with article 3, paragraph 1, and article 4, paragraph 4, of the Convention.
 - *(Moldova ACCC/C/2008/30 para 38*
- information within the scope of article 4 should be provided regardless of its volume.
 - *Ukraine ACCC/C/2004/3 para 33*

Wyjątek od wyjątku (art. 18 uooś)

- Do informacji dotyczącej emisji tj. dotyczącej:
 - ilości i rodzajów pyłów lub gazów wprowadzanych do powietrza oraz miejsca ich wprowadzania,
 - stanu, składu i ilości ścieków wprowadzanych do wód lub do ziemi oraz miejsca ich wprowadzania,
 - rodzaju i ilości wytwarzanych odpadów oraz miejsca ich wytwarzania,
 - poziomu emitowanego hałasu,
 - poziomu emitowanych pól elektromagnetycznych
- nie można zastosować niektórych **wyjątków**

Zawężająca interpretacja wyjątków

- Zgodnie z art. 16.1 uooś w każdym przypadku przed odmową udostępnienia informacji trzeba rozważyć czy interes społeczny przemawiający za udostępnieniem informacji nie przeważa nad intereselem ochrony
- Ustawa ooś nie zawiera przepisu nakazującego wprost zawężającą interpretację wyjątków (dyrektywa zawiera)
- Zakaz rozszerzającej interpretacji wyjątków wynika z zasad ogólnych interpretacji prawa

Informacja niebędąca w posiadaniu organu

- Jeżeli wniosek dotyczy informacji nieznajdującej się w posiadaniu organu organ, który otrzymał wniosek ma go przekazać organowi właściwemu, a jeśli go nie zna – zwrócić wniosek (art. 19 ust.2 ustawy ooś)
- Zwrot: zalecane: postanowieniem w trybie 66 § 3 Kpa, na co służy zażalenie (tak trzeba przyjąć, choć stosowanie Kpa nie jest oczywiste)
- Zwrot w innym trybie nie gwarantowałby wnioskodawcy prawa do sądu ani uzasadnienia zwrotu (a to wymagane przez art. 4.1.(a) w zw. z art. 4.5 i art. 6 dyrektywy)

Wniosek zbyt ogólny – art.19 ust. 3 ustawy ooś

- Jeżeli wniosek jest sformułowany w sposób zbyt ogólny, organ władzy najpóźniej w terminie 14 dni od otrzymania wniosku, wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia wniosku, udzielając stosownych wyjaśnień oraz niezbędnej pomocy i wskazówek co do właściwego sformułowania wniosku, w szczególności informują o możliwości skorzystania z publicznie dostępnych wykazów, o których mowa w art. 21 ust. 1.
- Uzupełnienie wniosku nie wyłącza możliwości odmowy udostępnienia informacji na tej podstawie, że wniosek jest zbyt ogólny

Odmowa udostępnienia informacji

- Odmowa udostępnienia informacji o środowisku i jego ochronie następuje w drodze decyzji (art. 20.1 ustawy ooś)
- Przysługuje odwołanie wg zasad ogólnych z Kpa + skarga do sądu administracyjnego wg zasad ogólnych z Ppsa

Milczenie organu

- Brak odpowiedzi w wyznaczonym terminie = beczynność organu (nie wydał decyzji odmownej ani nie udostępnił informacji)
- Skarga na beczynność bezpośrednio do WSA – nie trzeba ponaglenia z art. 37 Kpa (tak: orzecznictwo, np. wyrok z 5.09.2013 r. WSA w Wawie, II SAB/Wa 285/13)
- „Dziwne pisma” z organu (nie mające formy decyzji) można skarżyć jako beczynność

Opłaty za udostępnienie informacji

- Opłaty pobiera się za:
 - wyszukiwanie informacji
 - przekształcanie informacji w formę wskazaną we wniosku
 - sporządzanie kopii dokumentów lub danych
 - przesyłanie kopii dokumentów lub danych (art. 26 ust. 2 uooś)

- Bezpłatne:
 - wyszukiwanie (przez organ) dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie (nawet jeśli potem informacja ma być udostępniona np. w formie kopii) – zob. postan. SKO w Słupsku z 26.02.2016; SKO.460.2.2016
 - przeglądanie w siedzibie organu dokumentów wyszczególnionych w publicznie dostępnym wykazie
 - informacja niewymagająca wyszukiwania (art. 26 ust. 1 uooś)

- Górne jednostkowe stawki opłat określa ustawa o oś
- Szczegółowe (właściwe do stosowania) stawki określa rozporządzenie MŚ z 12 listopada 2010 r. w sprawie opłat za udostępnianie informacji o środowisku (Dz. U. Nr 215, poz. 1415)
- Opłaty uiszcza się w terminie 14 dni, przez wpłatę do kasy, na konto organu administracji lub przy odbiorze przesyłki. Dodatkową opłatę przy odbiorze przesyłki ponosi również wnioskujący (§ 6 rozporządzenia)